

OOSTERSE WIJZE VAN DIAGNOSTIEK

In de Chinese geneeskunde is de tongdiagnostiek het meest objectieve en betrouwbare diagnostische instrument. Bij twijfel en onduidelijkheid over diepe storingen geeft de tong vaak duidelijke aanwijzingen. De tong representeert de gezondheidstoestand van de patiënt, is verbonden met het hart via een longitudinaal luovat, is de zetel van het bewustzijn en als zodanig de projectie van alle organen. We onderscheiden bij de tongdiagnose diagnostische criteria: de kleur, de vorm, de vochtigheidsgraad van het tonglichaam, het tongbeslag en de conditie met de beweeglijkheid.

TONGDIAGNOSTIEK

Het algemene aspect

Een normale tong heeft een zekere weke consistentie, beweegt gemakkelijk, is rood/roze van kleur, ziet er wat we noemen, levendig uit, is vochtig en licht glanzend. Omdat ons lijf reageert op de seizoenen, vinden we deze veranderingen terug in de tong. In de zomer is het beslag dikker dan in de winter, in de zomer is het beslag iets geleter dan in de winter. Als de kleur van de tongwortel normaal is, is de prognose goed. De locatie van de afwijkingen correspondeert met de diverse meridianen.

De kleur van het tonglichaam

Met de kleur van het tonglichaam bedoelen we de kleur van de tong zelf, onder het eventuele beslag. Als er een dik tongbeslag aanwezig is en de gehele tong bedekt is, kan dit de werkelijke kleur van de tong verhullen. De normale kleur van het tonglichaam is rozerood. De kleur weerspiegelt de toestand van het bloed, het voedende Qi en de toestand van de Yin organen. Van alle criteria is de kleur het belangrijkste.

Bleek. Een bleke tong wijst op Bloed Leegte of Yang Leegte. Bij Bloed Leegte is de tong droger dan bij Yang Leegte. Bij Bloed Leegte vinden we meestal een Mi- en Le-deficiëntie. Bij Yang Leegte vinden we meestal een deficiëntie van Mi, Ni en Ha.

Rood. Een te rode tong duidt op een Hitte Toestand. Bij een Warmte Exces is er een tongbeslag, bij Warmte Leegte is er geen tongbeslag. Meestal is er sprake van Yin Leegte, waardoor het Yang de warmtetoestand veroorzaakt.

Dieprood. Een dieprode tong wijst op een ernstiger stadium van warmte met meer pathologie. Bij personen met koorts en langdurige, matige digestieve stoornissen zien we vaak een dieprode tong.

Purper. Een purperen tong is altijd een indicatie van bloedstase. Een roodpurperen tong wijst op warmte en stase van het bloed, in feite een verergering van een rode tong. Een blauwpurperen tong is een teken van koude en stase van het bloed, in feite een verergering van een bleke tong.

Blauw. Een blauwe tong duidt op uitputting van de energie en ontstaat door de inwerking van kou ten gevolge van een deficiëntie van het Yin en het Yang. Als er tongbeslag is, is er nog een zekere weerstand in het lichaam aanwezig. Als het tongbeslag afwezig is, is er sprake van een ernstige beschadiging van de orgaanfuncties.

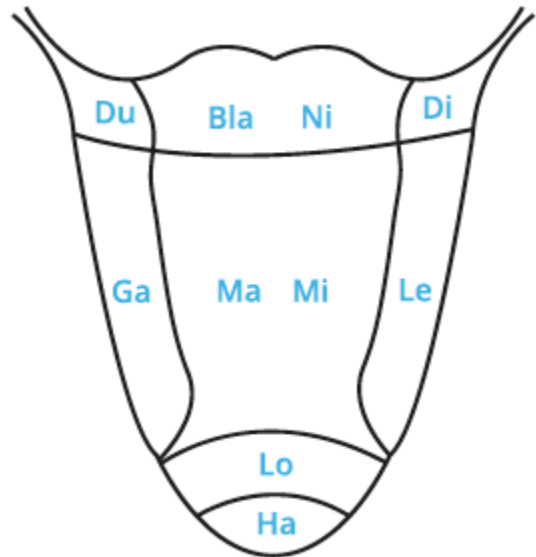
Zwart. Een zwarte tong is een zeer ernstig teken. De energie van het lichaam is totaal op.

De vorm van het tonglichaam

De vorm van de tong is steeds ondergeschikt aan de kleur en de conclusies zijn niet altijd even betrouwbaar. In het algemeen corresponderen vormafwijkingen op een bepaalde plaats met de corresponderende meridiaan van dat gebied.

Kloven. Dwarse kloven wijzen op een tekort aan Yin. Korte onregelmatige kloven wijzen op een Ma-storing. Dwarse kloven aan de randen wijzen op een Mi-storing. Een korte kloof in de lengte in het midden van de tong wijst op een Ma-storing. Een lange longitudinale kloof wijst op een Ha-storing. Hoe dieper de kloof, hoe ernstiger de kwaal. Een diepe longitudinale kloof in het midden met korte dwarse kloven wijst op een Ni-storing, meestal ten gevolge van nierstenen of stress.

Het tongbeslag. In de acupunctuur is het tongbeslag een fysiologisch bijproduct van de vertering van het voedsel en de vloeistoffen door de maag. Een normaal tongbeslag is dun, wit en licht vochtig. Een wit tongbeslag kan wijzen op Lo- en Di-storing. Een geel tongbeslag wijst veelal op een Mi- en Ma-storing. Hoe dikker het

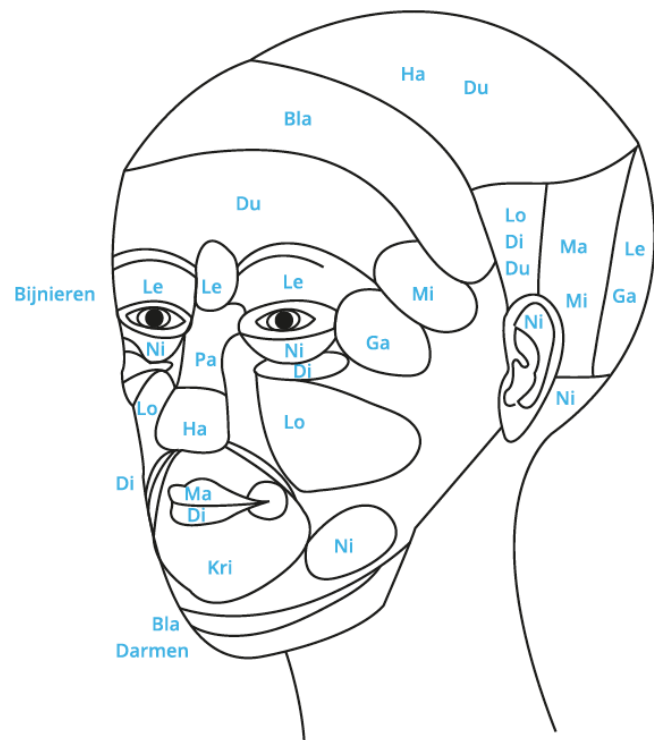
tongbeslag, hoe sterker een bepaalde pathogene factor aanwezig is in een toestand van exces. Een beschimmeld tongbeslag is dik en vlekkelig. Bij een longabces is het beslag wit en schimmelig. Bij een maagzweer is het beslag geel en schimmelig. Bij hepatitis is het beslag vaak grijs en schimmelig. Een zwart tongbeslag duidt op ernstige pathologie met een eventuele Ni-storing. Een wit tongbeslag is een teken van koude. Een geel tongbeslag is een teken van warmte. Een grijs of zwart tongbeslag duidt op extreme kou of extreme warmte, afhankelijk van een droge of een vochtige tong. Een lokaal tongbeslag zegt iets over de toestand van de corresponderende meridiaan. De vochtigheidsgraad. De vochtigheidsgraad van de tong geeft informatie over de toestand van de organische vloeistoffen. Een normale tong is licht vochtig met organische vloeistoffen, die goed getransformeerd en getransporteerd worden. Als de tong rood of diep rood is en te droog, dan put warmte de organische vloeistoffen uit. Is de tong te vochtig, dan komt dit doordat het Yang Qi de vloeistoffen niet goed transformeert en transporteert. De conditie en de beweeglijkheid. De conditie en de beweeglijkheid van de tong zijn moeilijk objectief te beoordelen, vooral omdat we niet weten wat voor de betreffende patiënt normaal is. Voor het objectief diagnosticeren laten we deze factoren buiten beschouwing.

GEZICHTSDIAGNOSTIEK

Gezichtsdiagnostiek, gelaatskunde, fysiognomie en het voorspellen van de toekomst kan allemaal samengevat worden als Siang Mien. Siang Mien is een oude, mondeling overgeleverde wijsheid, die reeds 7000 jaar geleden door de Chinezen werd toegepast. Iedereen kan gemakkelijk zien of een ander verdrietig, moe, boos of gelukkig is. Het gezicht kan ons o.a. informatie verschaffen over de gezondheidstoestand, familiebetrekkingen, carrière, gedrag patronen en eigenschappen. Siang Mien vergroot je mensenkennis en maakt het mogelijk veel over iemand te weten, zonder een woord te wisselen. Wij beperken ons tot het beoordelen van afwijkingen van de diverse gebieden van het gezicht en uiterlijke

kenmerken, die bij bepaalde verstoringen voorkomen. Onbewust gebruiken we Siang Mien altijd. Een bepaalde gezichtsuitdrukking spreekt boekdelen. Gebeurtenissen in het leven laten "littekens" na op het gezicht. Naarmate je meer patiënten in de praktijk gezien hebt, herken je steeds gemakkelijker welke meridiaan storing heeft.

De huid. De toestand van de huid wordt bepaald door de gesteldheid van Lo, Du,

Di, Ni en in mindere mate Dri. Een gezonde huid is soepel, glanzend en roze. Lokale veranderingen wijzen op storing van de met dat gebied verbonden meridiaan. De huid kan dan bijvoorbeeld verdikken of zich intrekken, een afwijkende kleur hebben, vlekkelig worden of rimpels vertonen. Sterke glans wijst op Le-storing, voorhoofdsschilfering op vitamine A- en B-tekort, vlekkeligheid op toxische belasting. Een geïrriteerde huid in het hele gezicht wijst op Lo- en Di-storing. Een paars violette verkleuring onder de ogen bij kinderen wijst op allergische klachten, rode wangen zijn een aanwijzing voor behoefte aan meganutritie. Een zeer bleke huid kan het gevolg zijn van een ijzer of een B12-tekort.

Het haar. Droog, bros en dun haar is een teken van slechte voeding, stress of een ernstige ziekte. Breekbaar haar is een aanwijzing voor schildklierstoring en glanzend haar voor Ni-storing. Roos is een teken van stress, kaalheid kan optreden door Ni-storing of door een erfelijke aanleg. Kaalheid boven op het hoofd is het gevolg van een hoog testosterongehalte, dat leidt tot een slechte doorbloeding van de schedelhuid. Kaalheid van het voorhoofd wijst op te Yin, kaalheid van het achterhoofd is een teken van te Yang. Volgens Siang Mien staat grijs haar voor inzicht en begaafdheid. Alle beroemde wijsgeren waren kaal. Derhalve is kaalheid een teken van wijsheid.

Lo. De wangen geven de toestand van de Lo weer. De rechterwang correspondeert sterker met de Lo, terwijl de linkerwang meer op een toxische Le-belasting reageert. Roodheid van de hele wang ontstaat bij tekorten van vitaminen en mineralen en door inwerking van koude. Bleke wangen duiden op een Lo-deficiëntie. Mensen met een Lo-storing kunnen een verdrietige of hooghartige uitstraling hebben.

Di. Zware plooiën in het voorhoofd duiden op een slechte Di (of Du) toestand. Huidirritatie om het hof van de neusvleugels treedt op bij een Di-storing. Ten gevolge van een slechte dikkedarmfunctie kan er een "homp" ontstaan ter hoogte

van C7 (cervicaal 7). Een zwelling onder de kin wijst op traagheid van de Di, en rimpels onder de kin op een Di-deficiëntie. Verdieping van de groeve tussen de neusvleugel en de mondhoek wijst op Di-storing, roodheid van deze groeve op darmwandprikkeling. Een glimmende rode onderlip duidt op Di-prikkeling, een sterk verdikte onderlip op alcoholisme. Een opgezwollen rand onder de Ni-zone onder de ogen wijst op Di-storing, veelal door te veel en te vet eten. Mensen met een Di-storing kunnen een uitstraling hebben alsof ze zich schuldig voelen.

Ma. Wrattjes in de nasolabiale plooi duidt op Ma-storing. Verdieping van de nasolabiale plooi treedt op ten gevolge van te veel zuivel en koolhydraten. Een droge strakke bovenlip, zweertjes, witte puntjes en irritatie van de bovenlip wijzen op Ma-storing. Mensen met een Ma-storing hebben een teleurgestelde uitstraling vol afschuw.

Mi. Het sterk doorhangen van de huid, met name bij de onderkaakrand wijst op bindweefselzwakte ten gevolge van Mi-storing. Een zwelling of een donkere verkleuring mediaal van het oog is een teken voor immuunzwakte en komt vaak voor bij een virusbelasting van de Mi. De bovenste helft van de neus correspondeert met de pancreas. Roodheid wijst op alcoholisme en hypoglycaemie. Zakjes naast de mondhoeken wijzen eveneens op pancreopathie. Als de nasolabiale plooi links dieper is dan rechts is er sprake van pancreasstoring. Mensen met een Mi-storing hebben een uitstraling alsof ze zich ernstig zorgen maken over de toekomst.

Ha. Oedeem aan de laterale kant van het ooglid duidt op Ha-storing. Een rode, paarse of gezwollen neuspunt wijst op Ha en circulatieproblemen. Een witte neuspunt wijst op Ha-deficiëntie, gepaard gaande met lusteloosheid, flauwvallen en hartkloppingen. Een aardbeineus duidt op alcoholisme. Mensen met een Ha-storing hebben een uitstraling met woede.

Du. Zware plooiën in het voorhoofd duiden op Du (en Di) -storing. Rimpels en zweertjes bij de mondhoeken wijzen op Ma- en duodenum (12 vingerige darm) storing, veelal ten gevolge van een slechte opname van nuttige stoffen door slecht kauwen en te snel eten. Mensen met een Du-storing hebben een bedroefde uitstraling.

Bla. Kaalheid ter hoogte van de voorste haarlijn of huidirritatie wijst op Bla-storing. Een pukkelt lateraal van het ooglid wijst op blaaszwakte. Mensen met een Bla-storing hebben een rusteloze uitstraling.

Ni. Een pasteus verdikte kin met een grijzige tint van de huid wijst op Ni-storing. Een wittige plek op de onder kaak laterocaudaal van de mondhoek is een aanwijzing voor nierstoring. Is het gebied onder de ogen opgezet of blauw, dan is er een Ni-deficiëntie, is dit gebied ingevallen en donkergekleurd, dan is er sprake van een Ni-exces. Mensen met een Ni-storing hebben een uitstraling van seksuele besluiteloosheid.

Kri. Een droge schilferige huid kan het gevolg zijn van een Kri-storing, meestal ten gevolge van stress of geopathie/elektrosmog. Dit betreft dan het hele gezicht, met het accent rond de mond. In dit geval werkt de Kri-storing ook op de geslachtsorganen. Als er een verzwakking van de geslachtsorganen is, zijn er vaak diepe rimpels boven de bovenlip. Mensen met een Kri-storing hebben een uitstraling van bittere spijt en seksuele spanning.

Dri. Pukkels op de huid kan wijzen op Dri-storing. Het uitvallen van de laterale helft van de wenkbrauwen wijst op hypothyreoïdie. Haarvorming op de bovenlip bij vrouwen wijst op Dri-storing. Mensen met een Dri-storing hebben een depressieve uitstraling alsof alles ze te veel is.

Ga. Veel vroegtijdige rimpels lateraal van het oog duidt op Ga-storing. Ga- en Le-storing kan leiden tot eczeem boven de ogen en rondom de mond. Mensen met een Ga-storing hebben een uitstraling van woede en wrok.

Le. Glans van de huid duidt op Le-storing. Een pasteus verdikte onderlip duidt naast Di-storing ook op Le-beschadiging en alcoholisme. Als de linkerwang roder is dan de rechter, wijst dit op Le-storing. Het gebied tussen de wenkbrauwen correspondeert met de Le. Mensen met een Le-storing hebben een ongelukkige, teleurgestelde uitstraling.

Siang Mien. Mensen met doorlopende wenkbrauwen hebben krachtige Ni, maar kunnen ook snel boos en depressief worden. Eén wenkbrauw hoger dan de ander wil zeggen, dat je vader meer dan één vrouw bezat. Een doordringende blik wil zeggen dat die persoon gemakkelijk mensen kan doorgronden. Iemand met een ontwijkende blik is onbetrouwbaar of verlegen. Een zilvergrijze rand om de iris wijst op cholesterolphoping, een violette rand op alcoholisme. Als het wit van de ogen van een kind blauwachtig verkleurd is, is het kind bang of zit hem iets dwars. Rode streepjes, die ook over de iris lopen, zijn een waarschuwing dat je te hard werkt. Iemand met geelachtig troebel oogwit denkt dat hij onmisbaar is. Als je neus kriebelt, voel je je onweerstaanbaar tot iemand aangetrokken of heb je de neiging veel geld uit te geven. Als je moet niezen wil dat zeggen dat er ergens over je gesproken wordt. Mensen met dikke lippen zijn emotioneel van aard, mensen met dunne lippen meedogenloos. Hangende mondhoeken verraden overgevoeligheid en pessimisme, krullende mondhoeken optimisme. Mensen met laagzittende oren zijn in het algemeen laatbloeiers.

Afwijkingen in de gebieden van het gezicht, die corresponderen met de diverse meridianen kunnen ons extra aanwijzingen geven voor het stellen van de juiste diagnose en de therapie. Ook de diverse gebieden van de schedel corresponderen met de meridianen. Het oor correspondeert met de Ni, het gebied boven het oor met de Lo en de Di, meer naar achter met de Ma en de Mi, en de achterkant van de schedel met de Le en de Ga. De haargrens correspondeert met de Bla en bovenop het hoofd met Ha, Kri en Du.

NAGELDIAGNOSTIEK

Daar we meten bij de nagelhoeken, kunnen we gemakkelijk tegelijkertijd afwijkingen aan de nagels bekijken. De nagel geeft stevigheid aan de wekedelenuiteinden van de vingers en de tenen. Dit is met name van belang bij het pakken van kleine voorwerpen. Het nagelbed bepaalt de vorm van de nagel. De vingertoppen zijn sterk geïnnerveerd. Deze zenuwen zijn als het ware gedachtedragers en onze nagels beschermen de zenuwuiteinden. Afwijkingen van de nagels vertellen ons iets over fysieke storingen, emoties, karakter en gedrag. Een normale, gezonde nagel bestaat uit de helft van het eerste vingerlid, is licht gewelfd, stevig, niet te hard of bros en buigzaam. De randen van de nagels lopen parallel, ze hebben een natuurlijke glans en de kleur is roze, lichtrood. We beoordelen de vorm, de kleur en andere afwijkingen. Hoe groter de nagel, hoe breder de visie op het leven.

De vorm

Waaivormige nagels treffen we aan bij mensen, die nerveus zijn en snel gefrustreerd. Zij zijn gevoelig voor zenuwaandoeningen en psychosomatische storingen. Lange nagels wijzen op een sterk idealisme. Smalle nagels wijzen op een beperkt gevoel van eigenwaarde. Korte nagels vinden we vaak bij mensen die kortzichtig, kritisch en ongeduldig zijn. Hartkwalen en depressiviteit komen bij deze mensen vaker voor. Brede nagels vinden we bij mensen, die zelfbewust en onafhankelijk zijn. Hippocrates (horlogeglas)-nagels zijn een indicatie voor Lo-zwakte en komen vaak voor bij stevige rokers en longpatiënten. Hippocratesnagels kunnen ook duiden op Ha-zwakte (bij blauwverkleuring) of levercirrose (bij geelverkleuring). Bij horlogeglasnagels is het dringend aan te raden niet te roken. Lepelnagels zijn hol van vorm en kunnen een teken zijn van tekorten aan bepaalde voedingsstoffen (vooral bij hypochrome anemieën), een slechtwerkende schildklier of chronische huidproblemen. Driehoekige nagels vinden we bij emotionele en agressieve mensen. Platte nagels vinden we bij beschouwende mensen, die op alle slakken zout leggen. Amandelvormige nagels vinden we bij mensen, die aristocratisch, trots op de familie, gevoelig en intuïtief zijn. Cirkel, schelp en dadelvormige nagels wijzen op storingen in de bloedsomloop, neiging tot hoge bloeddruk en vitamine B-gebrek. Luifelvormige nagels duiden op aderverkalking en mogelijke tumorvorming.

De kleur

Rode nagels duiden op een verhoogde activiteit van de bloedsomloop, aanleg voor driftbuien en hoge bloeddruk. Mensen met rode nagels kunnen slecht tegen stimulerende stoffen, zoals cafeïne en doen er goed aan hun emoties af te reageren door sporten en veel beweging. Heeft een nagel rode of paarse randen, dan zijn er veel toxines opgehoopt. Blauwe nagels wijzen op een storing van de bloedsomloop of er is, bij een blauwachtige tint zonder circulatieklachten, sprake van een gereserveerd en koel persoon. Ook voor deze patiënten is beweging aan te raden. Bleke nagels, evenals een bleke huid, duiden op een geringe vitaliteit en een slecht voedingspatroon. Geelachtige nagels kunnen duiden op een leverstoring of een teveel aan bètacaroteen. Witte puntjes of vlekjes zijn een teken van stress of zorgen maken. Tevens treedt dit op bij een zinktekort. Verkleuringen van de nagels door schimmelinfecties komen veel voor. *Pseudomonas aeruginosa* zien we veelvuldig na het gebruik van medicatie, zoals tetracycline.

Andere afwijkingen

Maantjes komen voor op alle nagels en zijn een teken van een goede constitutie en gezondheid. Ontbreken ze geheel, dan is er mogelijk sprake van hypothyreoïdie. De nagels zijn dan ook vaak kort, geribbeld en bros. Zijn de maantjes abnormaal groot (meer dan een derde van het nageloppervlak), dan is er sprake van hyperthyreoïdie. Zachte nagels, die gemakkelijk scheuren, kunnen wijzen op een tekort aan proteïne en calcium en komen dikwijls voor bij gewrichtsontstekingen. Harde, breekbare nagels komen vaak voor bij een trage schildklier en/of hypofyse. Lijnen en ribbels vinden we evenwijdig in de lengterichting op alle nagels. Een gezonde nagel heeft 75-100 fijne ribbeltjes. Lijnen van Beau zijn diepe dwarsgroeven of deuken, die onderaan de nagel beginnen en omhoogschuiven naarmate de nagel groeit. Ze houden verband met shocks, tekorten van nutriënten, fysieke en emotionele traumata. Lijnen van Mee zijn ook dwarse lijnen, maar vormen geen deuken in het nageloppervlak. Lijnen van Beau en Mee treden snel op, vooral tijdens acute storingen. Lengtegroeven treden vooral op bij chronische storingen, zoals reuma, chronische maag/darmklachten, huidproblemen en hyperthyreoïdie. Bij spijsverteringsproblemen liggen de ribbels op de nagels, bij Ni-storing erin.

De nageltikker heeft een overmaat aan energie, is rusteloos en ongeduldig. Mensen die met lange nagels knippen, zijn onbewust bezig om aandacht te vragen. Nagelbijters zijn angstig of bezorgd. Verdikkingen en putjes in de nagels treden ook op bij psoriasis. Nagels hebben de neiging om te splijten door overmatig contact met water en wasmiddelen.